

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECC

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

Gospodarstvo dr. Adlešiča

Razprava o proračunu ljubljanske mestne občine nam je pokazala, da ima slovenska prestolnica v dr. Adlešiču dobrega, varčnega in do največjega tenkočutja vestnega gospodarja. Tudi svetovalci, ki mu stoje ob strani, so se izkazali popolnoma vredne zaupanja, ki ga stavljajo vanje Ljubljana, da bodo župana v vsakem oziru vredni in ga zvesto podpirali, da mestno gospodarstvo izvozi iz zagate, v katero je zašlo pod jugoslovanskim režimom, v katerem je strankarska politika stala nad občo koristjo meščanstva. Še noben mestni proračun ni bil sestavljen tako realno, s tolikim čutom odgovornosti in s toliko skrbnostjo, kakor je proračun občinske uprave pod dr. Adlešičem. Ta proračun bo tudi držal, ker vemo, da se ga bo župan skrupulozno držal, da se ne bo izdal niti dinar, za katerega ne bi bilo kritja in da se ne bodo obremenjevali s kontokorenti prihodnjim proračunom.

Sedanji ljubljanski proračun je v prvi vrsti socialno obelodan, kar je treba dr. Adlešiču in njegovemu občinskemu svetu šteti tem bolj v zaslugu, ker so sredstva naše občine in njene finančne možnosti zaradi posledic gospodarske stiske in neuspele gospodarske politike minule JNS uprave zelo omejena in bo zato za dogleden čas treba velike varčnosti, da bo moglo mesto v bodočnosti dobiti večjega zamaha za velikopotezna dela. Vse prebivalstvo našega mesta brez razlike je županu hvaležno zlasti za to, da je sistem podpor kolikor mogoče skrčil po načelu, da naj se brezposelnim, ki jim podpore v večini slučajev dejansko nič ne pomagajo, ampak čestokrat zaradi padanja moralnega nivoja takih podpirancev povzročajo še večje socialno in moralno zlo, preskrbi delo pri javnokoristnih napravah. V tem oziru bi bilo samo želeli, da bi tudi država podprla to prizadevanje s tem, da bi, kakor smo že večkrat naglašali, vse delomirne prisilila k javnim delom pa da bi se na ta način tudi do skrajnosti omejilo beračenje, ki je postalo že javno zlo in ki se kljub raznim bednostnim davkom in socialnim doprinosom, ki jih morajo plačevati pošteni človekoljubni meščani, ni prav nič zmanjšalo, ampak le še narašča. Hvalevredno je, da je sedanja občinska uprava posvetila toliko skrbi mladini, za katero hoče ustanoviti nova zavetišča in podpreti Vincencijevo družbo, ki lahko za reveže stori največ, ker dela iz ljubezni in ima tudi najboljšo evidenco, kdo je pomoči potreben in dostojen, kdo pa ne. Veliko vsoto je sedanji občinski svet tudi namenil ohranitvi in negi ljudskega zdravja, posebno pa boju proti jetiki; zelo je tudi treba pozdraviti iniciativo za ustanovitev gozdnih šol, ki bodo prava blagodat za mladino, ki živi v nehygieničnih razmerah in potrebuje predvsem solnce in zraka. Velikega socialnega pomena je tudi, da je sedanja uprava izboljšala položaj svojih staroupokoencev, da je povišala plače trošarinskim paznikom-dnevničarjem in da hoče pospešiti napredovanje svojega uradništva, ki je bilo pod prejšnjimi režimi zastalo. Veliko socialno delo bo tudi dovršitev Doma delavk kakor tudi načrt, ki ga ima župan, da bi se v doglednem času začela gradnja stanovanjskih hiš za družine malih ljudi, ki se morajo danes toliko boriti za streho in se večno seliti, ker ne morejo plačevati še vedno previsokih najemnin. Takoj pa se bo začela zidati hiša za najbednejše, tako da bodo vsaj najpotrebnejši dobili streho in jim ne bo treba prenočevati po barakah, skednjih in kozolcih kakor doslej. Veliko pažnjo je župan posvetil tudi mestnemu delavstvu, kateremu se bo sanirala Delavska zavarovalnica, ki je zašla v težkoče.

Značilno je za prejšnji »napredni« režim, da so nekatere šole ljubljanskega mesta v zelo zanemarjenem stanju, tako da je sedanja uprava primorana lotiti se temeljite poprave. Sploh hoče občinski svet pod dr. Adlešičem dvigniti mestne ljudske in meštanske šole na tako raven, da bodo odgovarjale vsem potrebam modernega, zdravju odgovarjajočega šolstva. Delavnost na polju javnih zgradb, prometnih sredstev in regulacij je danes v Ljubljani tako živahna in obsežna, kakor ni bila še nikoli. Sedanji župan je poskrbel za potrebne kredite, da se regulacija Ljubljanske dovrši, tako da bo mesto v kratkem dobilo lepo in dostojno lice. Tudi za mestno cestno omrežje so določene velike vsote, zlasti pa za kanalizacijo in vodovodne ter električne naprave, ki so potrebne zaradi znatnega razširjenja ljubljanskega mestnega pomerja. Sedanja občinska uprava bo tudi izpolnila mnogotelno željo meščanstva, da se zgradi mrliška veža.

Vse, kar je sedanja mestna uprava storila in kar še bo, ne zahteva od meščanov nobenih novih žrtv. To je pač velika in brezsporna zasluga novega gospodarja, ki je prišel na naš magistrat, če pomislimo, da so bile Ljubljani lani priključene okoliške občine in da je s tem naša prebivalstvo narastlo za 20.000 novih meščanov, ki imajo velike, zlasti socialne in zdravstvene zahteve in potrebe, ker je bila okolica v tem oziru precej zanemarjena. Če bi mesto imelo avtonomijo vsaj v toliki meri, kolikor je nujno potrebna, in če bi se državna davčna zakonodaja bistveno spremenila, za kar se zlasti naš župan dr. Adlešič z vsemi močmi prizadeva, potem bi bilo možno znižati marsikatero davščino, ki obremenjuje naš obrtni in trgovski stan, našega hišnega posestnika pa tudi našega kmetiča, ki nosi svoje pridelke v mesto na prodaj. Mesto v tem oziru zaenkrat tudi radi tega žalibog nič ne more, ker država od njega zahteva vedno več žrtv. Na vsak način pa se je pod županovanjem dr. Adlešiča po pravici utrdilo v našem meščanstvu prepričanje, da se bodo dohodki ljubljanskega mesta uporabljali za največje smotrenostjo in varčnostjo, da se bo mestni svet, kolikor je le v njegovih močeh, izogibal novega obremenjevanja davkoplačevalcev, in da mesto ne bo izdajalo ničesar po nepotrebnem. Župan je uvedel tako točno kontrolo in delovni red ter tak način preglednega in poenotenega knjigo-

Med Italijo in Jugoslavijo

Zanimivo poročilo pariškega „Tempsa“ iz Belgrada „Jadranski pakt nepoznan“ — Zaenkrat samo trgovinska pogajanja

V zvezi s številnimi članki, ki so zadnje dni izšli v francoskih in nemških listih o uspešnem zaključku italijansko-jugoslovanskih pogajanj za sklenitev »gospodarskega sporazuma« na Jadranu (nekateri izvirke teh člankov je priobčil tudi »Ponedeljski Slovenec. Op. ured.), je zanimivo poročilo, ki ga je sprejel pariški »Temp« od svojega dopisnika v Belgradu o istem vprašanju. Spodaj sledi dobeseden prevod tega poročila:

Belgrad, 13. marca.

Merodajni krogi izjavljajo, da jim ni ničesar znanega o tako imenovanem jadranskem paktu, o katerem se sedaj toliko govori. To vprašanje še

očividno ni bilo proučeno v Belgradu, kjer ugotavljajo za enkrat samo občutno in trajno izboljšanje italijansko-jugoslovanski odnosov. Zmanjšanje napetosti je do sedaj dobilo vnanji izraz samo v pogajanjih za novo trgovinsko pogodbo, ki naj nadomesti začasni trgovinski sporazum, ki bo v bližnji bodočnosti ugasnil. Na drugi strani pa je verjetno, da bo vprašanje odnosov med Italijo in državami Male zveze prišlo na dnevni red prihodnjega sestanka trajnega sveta Male zveze, ki je sklican v Belgradu za dobo 1. in 2. apr., in bo tam podrobno proučen. Proučevanje tega

vprašanja pa itak spada v okvir vprašanj, ki se tičejo morebitne nadaljnje utrditve vezi, ki obstojajo med tremi državami MZ, na polju zunanje politike, kjer bi se morda pakt Male zveze prilagodil položaju, ki je v Evropi nastal kot posledica zadnjih mednarodnih dogodkov. (Tempsovo poročilo tukaj namigava, da bo na prihodnji seji sveta držav Male zveze prišlo na dnevni red tudi vprašanje, da bi se obveznosti držav MZ razširile tudi na obrambo drugih meja, ne samo madjarskih, na katere izključno je pakt MZ do sedaj omejen. Op. ured.)

„Poglejte Evropo . . .“

Francoski vojni minister razlaga zakaj je nujno potrebno obrambno posojilo

Pariz, 14. marca AA. Obrambni minister Daladier je imel snoči po radiu govor, v katerem je pozval Francoze, naj podpišejo tudi drugo transo obrambnega posojila z enako ljubeznijo, kakor prvo.

Daladier je nato pojasnil, da je posojilo letos nujno potrebno francoski obrambi. Od skupnega zneska 10,5 milijard je 26% namenjenih letalstvu, 28% dobi mornarica, 46% pa vojska na kopnem. Namen posojila je, je nadaljeval Daladier, zavarovati neodvisnost in svobodo naše domovine. Hkratu pa je tudi nujno potreben za ohranitev miru po vsem svetu. Če me vprašate, zakaj so potrebne tolikšne žrtve, vam odgovorim:

Poglejte Evropo, upoštevajte, da se že tri leta malone vse evropske države naglo in ogromno oborožujejo. Nemčija je po zavzetju Porujja ustvarila vojsko, ki šteje čez milijon mož. Izpopolnila je tehnična vojna sredstva, zlasti topništvo in tanke. Vrh tega razpolaga z zelo močnim letalstvom in z mornarico, ki jo stalno razširja in izpopolnjuje, da sta letalstvo in mornarica sposobni za zelo nagle akcije. Rusija ima pod zastavo 1,3 milijona ljudi, več tisoč tankov in več tisoč letal. Zgradila je tudi močno mornarico. Poljska, države Male zveze, takisto skrbje za svojo oborožitev. Celotna Evropa je morala najeti več posojil za svojo obrambo. In končno se je tudi ena izmed največjih demokratiških dežel Velika Britanija, ki je upala in računala s splošno razorožitvijo, odločila, da v petih letih izda približno 70 milijard frankov za svojo obrambo.

Paradokso je, če vidimo, kako ogromno premoč daje moderna tehnika človeku nad stvarmi, in kako uporabljajo ljudje to premoč za orožje. Zato smo opetovano pozivali k lojalnemu sporazumu. Dokler naš poziv ne bo sprejel, pa moramo skrbeti za obrambo lastne domovine, proti napadu. V tem oziru smo že precej storili, potrudili pa se moramo še bolj, ker je od tega odvisna varnost Francije in ohranitev miru. Svoji vojski smo dolžni poskrbeti moč in naglost, naše meje na severu in na Juri kakor tudi na zapadu in vzhodu pa morajo postati tradicionalni ječ proti vsakemu vpadu. Zgraditi moramo napadalne tanke, ki naj branijo borce za njimi. Izpopolniti moramo takisto svoje topništvo, zlasti topništvo proti tankom. Vsa ta dela moramo dokončati nagle, ne da bi pri tem pozabili na izpopolnitev in okrepitev svoje mornarice in letalstva, tako da bosta mogli v želenem trenutku in po potrebi nastopiti in varovati našo zemljo in naše nebo. Naša pomlajena mornarica naj nam varuje svobodo naših zvez z vsem našim kolonijal-

vodstva pa načina nabavk, da se nobena postavka mestnega gospodarskega poslovanja ne bo prekoračila; saj je že v tem kratkem času dosegel, da je izginila z magistrata vsaka nemarnost, netočnost in nebržnost, kar dokazuje posebno okoliščina, da je mesto plačalo vse obveznosti napram onim, ki so imeli od mesta kaj terjati, pa jim je prejšnji režim na magistratu bil še leta 1934 dolžan nič manj kot 3 milijone dinarjev na račun. Danes tega ni več in mestna uprava uživa po pravici ugled, da je točna in solidna. Tudi dela se danes na magistratu pridno, redno in točno, kakor je priden, delaven in točen župan sam.

Opozicija je v svoji izjavi, ki so jo diktirali bolj politično strankarski, pogledi, nego stvarno stališče napram sedanjemu gospodarstvu, naglašala potrebo po novih volitvah v smislu demokratičnega volivnega reda. Gospodje so pač pozabili, da baš njihove režime zadene krivda, da je bila okrnjena takó avtonomija naših mest kakor demokratični volivni red. Saj so vendar komisariji in njim prideljeni svetovalci iznajdba »demokratične« ali danes JNS režimov. Prepričani pa smo, ko bo demokracija v naši državi po zaslugi sedanje vlade obnovljena, da bo naše mestno prebivalstvo vedelo ceniti zasluge mož, ki danes sedijo na naši mestni upravi pod skrbnim vodstvom neumorno delavnega, natančnega in brezprimerno vestnega župana dr. Adlešiča, in da se nikomur ne bo težko odločiti, ali naj svoje zaupanje in svoj glas odda za take močje ali pa za one, ki so zlasti pod bivšim anti-demokratskim režimom dokazali, da niso baš najboljši gospodarji.

nim cesarstvom, kar je v splošnem interesu Francije.

Iz teh razlogov smo sklenili posojilo in prosim vse Francoze, da ga vpišejo, da bomo mogli s skupnimi napori varovati svobodo domovine, kar je naš največji cilj. Posojilo mora uspeti, da ohranimo tudi svoja dragocena mednarodna prijateljstva in da bo mogla spoštovana Francija braniti ideal pravice, za katerega se je vedno borila. S tem bomo vnovič dokazali svetu, da smo velik, svoboden in ponosen narod, in da verujemo v svojo sijajno usodo.

Pogajanja za zapadni pakt

London, 15. marca. b. Berlinski dopisnik »Timesa« poroča, da nemška državna vlada sploh ne namerava resno spuščati se v pogajanja za sklenitev zapadnega pakta vse dolje, dokler ne bo jasen položaj v Španiji. Nemčija želi, da bo v zapadnem paktu predvidena in zavarovana meja na Pirenejih. Če ta načrt ne bo uspel, se bo iz temelja spremenilo ravnotežje v Evropi.

London, 15. marca. b. Uradno poročajo, da niti nota Italije, niti Nemčije glede lokarnskega

Franco prodr pri Jarami

Počasna a vztrajna ofenziva, ki je rdeči ne morejo ustaviti

Pariz, 15. marca. b. Sedmi dan pete nacionalistične ofenzive proti Madridu se vodijo borbe po radiu. Operacije so zaradi slabega vremena skoraj povsem onemogočene in motorizirani oddelki sploh ne morejo naprej zaradi velikega blata. Rdeči so se hoteli koncentrirati na položajih izza vasi Arnuev jugovzhodno od Guadalajare, vendar pa so bili razgnani po močnem topniškem ognju nacionalistov.

Sevilla, 15. marca. AA. (Havas) General Queipo de Llano je imel po radiu govor, v katerem je dejal, da je bilo zaradi slabega vremena večer ves dan zelo malo vojnega delovanja. General je poudaril, da so nacionalistične čete na fronti pri Soriji sestrelile 10 sovražnih letal, na južnem bojišču so pa pri Villi Nuevi odbile srdit sovražni napad s težkimi izgubami za sovražnika. General Queipo de Llano je poudaril, da so v teh bojih poveljevali rdečim sami sovjetski častniki.

Navalcarnero, 15. marca. AA. Havasov posebni dopisnik poroča: V odseku ob Jarami doživljajo čete generala Franca trdovraten odpor svežih republikanskih sil, ki so večkrat izvršile erdite protinapade. Toda te sveže republikanske sile niso mogle zlomiti poleta nacionalistov, ki so prodrli 4 km. To prodiranje je precej važno zato, ker je Alcala de Henarez zdaj samo še 20 km od nacionalističnih linij in ker bodo rdeče čete težko našle točko, kjer bi se mogle utrditi in upreti. Po drugi strani so pa nacionalisti z zavzetjem hriba Butarona pridobili še eno postojanko, s katere morejo obvladati cesto v Valencijo.

Tudi agentura Radio poroča, da so nacionalisti dosegli znatne uspehe na guadaramskem bojišču in na sektorju reke Jarama. Na guadaramskem bojišču je sicer zapadel velik sneg in temperatura se je znižala na —12 stopinj Celzija, kljub temu pa so motorizirane sile zasedle neko vasi, ki so jih bele čete pri zadnji protiofenzivi vladnih čet izgubile.

S tem je bila vzpostavljena zopet stara fronta. Večje operacije ovira slabo vreme. Na reki Jarami so nacionalisti prodrli okrog 4 km globoko v sovražne postojanke ter so po krvavi borbi zasedli hrib Butaron.

Salamanca, 15. marca. AA. (Havas) Uradno poročilo o stanju na bojiščih se glasi:

Na asturski fronti so nacionalisti odbili hud napad pri Buenavista, Cadeljoda in Arganoz. Rdeči so imeli hude izgube.

Na fronti pri Guadalajari: Ves dan so bile večerj hude borbe. Vsi sovražni napadi so bili odbiti.

Fronta ojačene divizije pred Madridom: Prodiranje naših čet pri Jarami se nadaljuje. Polisnili smo svojo fronto za 4 km naprej. Naše čete so že nad slapovi Butarona. Rdeči so pustili na bojišču 200 mrtvih.

Na južnem bojišču smo odbili več hudih napadov na Villa Nuevo del Duque. Sestrelili smo 10 sovražnih lovskih letal. Tri letala so bila ruskega izvora, sedem letal pa tipa Cerialis.

Salamanca, 15. marca. b. Uradno poročajo, da so rdeče čete v ofenzivi na biskajskem in asturijskem bojišču, vendar pa je vse njihovo prizadevanje doslej brezuspešno. Nacionalisti poročajo, da so bili vsi napadi odbiti in da njihovi položaji niso bili nikjer ogroženi. Na madridskem bojišču so nacionalisti prišli zopet v ofenzivo s položajev Butaron ter v naglem naskoku prodrli 4 km naprej. V teku večerjanskega dne je prišlo na madridskem bojišču večkrat do velikih zračnih dvobojev, v katerih so rdeči izgubili 10 letal, med njimi tri ruska. Na bojišču Guadalajare se napredovanje nadaljuje zelo počasi.

Pariz, 15. marca. b. Tukajšnji listi poročajo, da so večerj visele z mnogih hiš Madrida bele zastave. Republikanska garda je te zastave pustila viseti.

Ob 20-letnici boljševiške revolucije „Odtrgani od sveta z jarki nezaupanja in strahu“

London, 15. marca. AA. (DNB) Za 20 letnico ruske marčne (kadetsko-socialistične) revolucije, uvida v boljševizem, pravi današnji »Times«:

Prekrat, ki se vrši v Rusiji v zadnjih 20 letih, je drago in predrag plačan z neizmernim trpljenjem in strašno stisko. Od nesrečnega naroda zahtevajo kar strahovite žrtve. Ustvarila se je karkaturna pravosodja in s strašnim pritiskom se ponareja volja naroda. Razen tega je boljševizem

ustvaril še Kominternu, to je organizacijo, ki sama po sebi jemlje vsako vrednost zatrdilo sovjetske vlade o njeni miroljubnosti in korektnosti. Zaradi Kominternu je Sovjetska Rusija odtrgana od ostalega sveta z globokimi jarki strahu in nezaupanja. Če se Sovjetska Rusija kdaj kesa zaradi takšnega stanja, naj nikoli ne pozabi, da ga je sama ustvarila.

Iz proračunske razprave ljubljanskega obč. sveta:

Proračun soglasno sprejet

V nedeljski številki smo obširno poročali o proračunski seji ljubljanskega občinskega sveta, na kateri je bil proračun za leto 1937-38 v odločitvi nekaterih članov opozicije soglasno sprejet. V naslednjem podajamo še nekatere zanimivosti iz proračunske razprave, ki je sledila izčrpnemu poročilu načelnika finančnega oddelka prof. Dermastie.

Podžupan dr. Vladimir Ravnihar je pojasnil svoj položaj kot podpredsednik občine, ki mu je določen gotov delokrog, a nima glasovalne pravice. V nadaljnjih svojih izjavah se je obširneje bavil s finančno politiko občine. Nujno je potrebna sistemizacija magistratnega uslužbenstva.

M. sv. Smerski je kot član upravnega odbora mestnega pogrebnega zavoda očrtal poprejšnje razmere vladajoče pri tem zavodu in sedanji položaj. Sedanja uprava, ko je zavod prevzela, je našla nad 400.000 Din neplačanih računov. Sedaj je red. Mesto da bi zavod podpiral domače obrtnike, so pogrebne potrebe naročali zunaj. Tudi računavanje pogrebov je bilo nepravilno. Sedanja uprava je zavodu že prihranila mnogo stroškov. Jasno je, da niso zaradi takega gospodarstva mogli poprej napraviti mrtvaške veže.

M. sv. Musar je predlagal, da občina podpre sedanji Vajenski dom, ki je socialna ustanova za revne vaje. Ureditve živalskega trga je nujna. Za klavnico je potreben nov klavniški pravilnik.

M. sv. Boršnik je poudaril, da je letošnji proračun realen. Poročal je o gospodarstvu na mestni pristavi. Sedanja uprava je uvedla varčevanje v vsakem pogledu. Prihranjeni so bili lani že lepi tisočaki. Naposled je predlagal, da se imajo vse mestne vožnje oddajati mestni pristavi pod pogoji § 126 zakona o mestnih občinah.

M. s. Vider se je obširno bavil s poslovanjem socialno političnega urada pod staro občinsko upravo.

M. s. Kozamernik je nastopil proti raznim agitatorjem, ki skušajo v nekdanjih okoliših občinah vzemirati občane zaradi komunalne politike sedanje uprave.

M. sv. Novak je posvetil večjo pozornost problemu sistemizacije službenih mest. Lepi sklepi so bili poprej storjeni v personalnopravnem odboru, a do sistemizacije mest ni prišlo. Brez razpisa so se poprej oddajale službe. Do sistemizacije mest ni smelo priti, da so tako lahko npr. v razne urade nekvalificirane osebe. Na magistratu so poprej vladale take razmere, da sedaj manjka kvalificiranega nameščenstva. Na drugi strani bi treba ukiniti nekatera mesta. Do nedavna je bil zaposlen neki visok uradnik, da je zbiral »Službeni list«. Neka uradnica je bila zaposlena, da je zbirala knjige. Čela vrsta je uradnikov, ki niso napredovali že po 8 do 12 let. Tem je treba popraviti krivico. Napredovali so favoriti, ljudje, ki niso imeli pravice do napredovanja.

M. sv. Westar je svoja izjavanja v prvi vrsti omejil na vprašanje podzvajenja mestne realne gimnazije, ki je v veliko breme mestni občini. Zahvalil se je mestni občini za podporo RK. Potrebna bi bila podpora za društvo, ki je zgradilo in ki vzdržuje brv pri Mednu čez Savo.

M. sv. Kamušič je uvodoma naglasil, da je sedanja občinska uprava držala svojo obljubo, da no pri prvem proračunu. Najprej si je uprava stavila za cilj, da ustvari temelje za sanacijo in preureditev mestnega gospodarstva, in drugič, da zgradi temelje za vzpostavitev likvidnosti našega mestnega, samoupravnega denarnega zavoda. Danes, ko se doba prvega proračuna sedanje uprave nagiba h koncu, ugotavljam, da je ta dvojna naloga izvršena.

M. sv. dr. Stelè je naglašal, da je proračun smotreno in pošteno sestavljen, obžaloval pa je kot zastopnik gradbenega oddelka, da v gradbenem oziru proračun ne zadovoljuje. Finančni odbor je moral odbiti nad 10 milij. Din zahtev gradbenega odbora. Zato gradbeni proračun zadovoljuje le za silo. Govornik izjavlja, da mu je še bolj pri srcu kulturni oddelek, ki je nekakšen pastorek na magistratu. Zadnje leto sicer ni poteklo brez uspehov in je bil tako urejen mestni arhiv, ki se je preselil v nove prostore in ki je sedaj prvič od Aškerčevih časov pravilno urejen. Mestni muzej se snuje v bivši Auerspergovski palači, toda težko je napraviti nekaj iz ničesar. Vendar bo mestni muzej v nekaj mesecih urejen, tako da ne bo ljubljanskemu mestu v sramoto. Obširno je govornik obravnaval preimenovanje ulic ter navajal zgodovino imen ljubljanskih ulic. Od l. 1918 dalje je Ljubljana šele pričela dobivati pravo slovensko lice. Poslovenjevanje zunanjega lica mesta je pričel že Ivan Hribar. Sedanja generacija pa stopa v tretjo fazo, ko bo treba končno veljavno urediti vprašanje imen ljubljanskih ulic. Hvalevredna je postavka za prosvetni dom, kjer naj bi se osnovala približno podobna prosvetna centrala, kakor jo ima Beograd v svoji ljudski univerzi.

M. sv. dr. Azman obširno replicira proti raznim morebitnim pomislekom glede sedanje komunalne politike. Izjavlja, da ni bil do sedaj nastavljen niti en nepotreben nameščenec, temveč da so bila izpolnjena samo izpraznjena mesta ter da so bili nastavljeni še nekateri polnokvalificirani uradniki, ki pa so bili potrebni. Govornik naglašal potrebo koncentracije dobav ter povdaja razne gospodarske ukrepe sedanje občinske uprave za olajšanje anuitetne službe. Mestna občina jamči za tramvaj za okoli 46 milij. Din in je bila ta obveznost nepremišljeno prevzeta. Socialni proračun se je letos znatno zvišal. Imamo pa meščane, ki se ne zmenijo za svoje revne sosesčane in ki nočejo ničesar vedeti o tem, da bi kaj žrtvovali za socialne in kulturne namene.

M. sv. prof. Horvat priporoča občinskim svetnikom zmrnost pri samostojnih predlogih, zakaj naloge občinskega sveta so težke in je treba pred vsem upoštevati najbolj nujne potrebe mesta Ljubljane. Proračun je dober, toda njegove možnosti so omejene. Ljubljana ima nereseno vprašanje bolnišnice, novega poslopja magistrata, tržnice itd. Vse to bo seveda izvedeno, kakor hitro bodo finančne razmere dovoljevale.

Prof. Dermastja je v svojem resuméju pozdravil vse zdrave ideje, ki so bile splošene v teku debate ter je obljubil s svoje strani, da bodo razne želje vpoštevane, kolikor bodo pač izvedljive, zavrnil pa je odločno demagoški nastop opozicije.

Proračun je bil nato, kakor smo že v drugi izdaji nedeljske številke poročali, soglasno sprejet.

Odgovor g. župana na izjavo opozicije

Župan dr. Adlešič je nato spregovoril:

Gospodje mestni svetniki dr. Korun, Kralj, Likar, Cerne in dr. Bohinjec so podpisali izjavo, katero mi je predložil dr. Korun, in izrazil željo, da jo prebere takoj začetkom oz. med predsedstvenim poročilom današnje seje. Jaz mu tega nisem mogel dovoliti, ker se moram držati opravljenega reda za občinski mestni svet, ki določa v § 29, da se ima dati beseda članom mestnega sveta šele takrat, kadar so vsi predmeti dnevnega reda obravnavani. Tako sem tudi pojasnil g. dr. Korunu. Gospodje pa niso hoteli čakati tega časa, marveč so pustili pismeno izjavo in odšli od seje začetkom poročila finančnega referenta.

V svoji pismeni izjavi trdijo, da sta gg. mestna svetnika Likar in dr. Korun preko načelnika finančnega odbora 8. t. m. apelirala name, da ne skličem seje mestnega sveta pred ponedeljkom, dne 15. t. m.

Stvar je bila sledeča: Po končani zadnji seji finančnega odbora dne 8. t. m. je vprašal g. finančni referent dr. Grošelj iz lastne pobude, da bi se pogovorili glede sklicanja proračunske seje mestnega sveta. Pri tem razgovoru so se nekateri člani finančnega odbora izjavili za to, naj bi se vršila proračunska seja mestnega sveta v soboto 13. t. m., nekateri člani finančnega odbora pa so bili mnenja, naj bi se vršila ta seja v ponedeljek 15. t. m. Kot motiv se je navajal, da želijo nekateri gospodje imeti soboto prosto, dočim so drugi gospodje zopet rajši imeli sejo v soboto, ker utegne trajati pozno v noč, da se bodo lažje odpeli prihodnji dan v nedeljo 14. t. m. Gospodje se pa niso mogli zediniti pri tem razgovoru.

Ko se me je o tem obvestilo, sem povprašal še nekatere druge člane mestnega sveta, ali želijo imeti sejo v soboto, 13. t. m. ali v ponedeljek, 15. t. m. In večina gospodov je želela soboto iz enakih razlogov, in zato sem sejo sklical za danes.

Gospodje mestni svetniki ste dobili dostavljen proračun in vabilo na današnjo sejo v četrtek 11. t. m. dopoldne oz. popoldne. Ničče od gg. mestnih svetnikov pa mi ni do danes sporočil, da mu je to prekratka doba za proučitev proračuna ali da si želi preložitev seje na kasnejši dan.

Povdarjam, da se je na enak način postopalo tudi vsa leta na mestnem magistratu, da je bil

predlog proračuna izdelan od finančnega odbora, dostavljen članom mestnega sveta istočasno s vabilom na proračunsko sejo dva dni pred sejo. In nikdar ni nihče temu ugovarjal. Točno kakor vsa dosedanja leta se je postopalo tudi letos in je to tudi skladno s predpisom zakona o mestnih občinah.

Neutemeljen in neresničen je tudi daljni očitke v tej izjavi, da je bil proračun predložen finančnemu odboru začetkom tega meseca. Kot je že razložil g. finančni referent, se je na proračunu delalo stalno od srede julija 1936 in je bil finančnemu odboru predložen že v drugi polovici februarja. I. t. takoj, ko je bil javno razgrnjen in smo prejeli pripombe meščanov. Na delu proračuna se ni zamudilo niti dneva.

Pri sestavi lanskega proračuna, ko je bil referent finančnega odbora g. dr. Korun, smo postopali popolnoma na enak način. Danes pa dr. Korun enako postopanje graja.

Mestna svetnika dr. Likar in dr. Korun sta tudi sama delala in glasovala v finančnem odboru za ta proračun. Vendar sta sejo zapustila.

Da bi gospodje ne imeli dovolj prilike seznaniti se s proračunom, nikakor ne drži, ker sta na proračunu delala v finančnem odboru tudi gg. dr. Korun in Likar, ki sta se s proračunom v finančnem odboru tudi strinjala, kot je bilo danes v debati povdareno.

Ostaja tedaj edini razlog, da so gospodje odšli iz seje, ker niso hoteli imeti seje v soboto. Da bi pa gospodje stvari dali lepšo obliko, so napravili izjavo političnega značaja, v kateri trdijo, da mestni svet ne uživa zaupanja volivcev in se mora preiti na volitve. Verjamem, da ljubljanski volivci ne bodo zaupali takim mestnim svetnikom, ki nočejo žrtvovati niti sobote za važne razprave proračuna, da bodo pa zaupali gospodom, ki žrtvujejo soboto in nedelje za delo za javne koristi mesta. Sicer sem pa že ob svojem nastopu izjavil, da smatram, da ta zbornica ni primerna za politične debate, marveč, da zahtevajo koristi mesta le stvarno in gospodarsko delo in pri tem tudi ostanem. — Zato se posebej zahvaljujem vsem gospodom, ki ste žrtvovali soboto in prve ure nedelje za največje delo, kakršna je sestava proračuna.

† Ivan Kuralt

Na svojem idiličnem domu v Domžalah je v nedeljo 14. t. m. zjutraj umrl ugleden posestnik in industrialec g. Ivan Kuralt v 64. letu svoje starosti. Pokojnik se je rodil leta 1874 v Domžalah, kjer je po očetovi smrti kot najstarejši sin l. 1900 prevzel gospodarstvo — majhen primitiven kmetijski mlin. Kot izborni strokovnjak, marliv, in nadarjen gospodar je pokojni Ivan Kuralt v teku let dvignil dediščino svojega očeta v vrsto modernih mlinskih podjetij, ki uživa zaslužen sloves po širni naši domovini.

Nikakor pa pokojnikova življenska pot ni bila brez trnja in težav. Da je kljuboval ogromni konkurenci velikih tujih mlinskih podjetij, gre zahvala njegovi neumorni marljivosti in strokovni sposobnosti. O njegovem težkem prizadevanju, kot pravem sinu svoje zemlje, bi se iz časov paševanja proteziranih tujerodcev v Domžalah dalo napisati mnogo in mnogo. Svojo življensko družico Ivanu si je izbral v znani Jančigajevi hiši, tedaj prvem slovenskem slannikarskem podjetju v Domžalah. V zakonu se jima je rodilo troje otrok, hčerki Marija por. Svetlin, in Ivana por. Kanc ter sin Ivan. Še pred svojim 50. letom je ovdoval. Prav tako ga je bridko zadela nenadna izguba hčerke Ivanke, ki je pred poldnevom letom še tako mlada postala žrtev materinstva.

Pokojnik je bil že po svoji zunanosti simpatična in čvrsta oseba z ugajenim nastopom. Imel je izredno občutljivo socialno čuteče srce, o čemer so se mogli veriti ne le njegovi uslužbenici, ki jim je bil prvi oče, nego vsakdo, ki se je v njegovo hišo zatekel. Za vsakogar je imel prijazno besedo ter mu, če le mogel poln zdravega humorja, ustregel in pomagal. Iz svoje naravne nadarjenosti in človekoljubja se je zlasti v svojih mlajših letih posebej rad zanimal za zdravstveno stanje ljudi, ki so ga obiskali ter jim po svoji moči z nasveti pomagal. Skromen kot je bil, se v javnosti ni nikdar silil v ospredje, a si je vendar v kritičnih časih kot občinski svetnik domžalski pridobil za svoj rodni kraj nebroj zaslug.

Z Ivanom Kuraltom lega v grob eden naših najodličnejših gospodarjev z zdravimi nazori, ki korenijo v našem narodu in ki so dandanes žal tako čisto pokvarjeni po tujih in nezdružljivih vplivih.

Bog česti pokojnemu bogat plačnik! Zalujočim naše globoko sožalje!

Z občnega zbora Družbe sv. Elizabete za ljubljansko školijo

V nedeljo, 14. marca popoldne ob pol 5 je imela Družba sv. Elizabete za ljubljansko školijo svoj redni občni zbor v Marijanišču. Tajniško poročilo je podala Marija Cerarjeva, blagajniško poročilo (mesto obolele Josipine Klemenčeve) Cilka Krekova. Kakor vsako leto, sta tudi letos ti poročili podali razveseljivo sliko o blagoslovljenem delu, ki je sad izredno požrtvovalnih članic in dobrotnikov družbe. Družba ima sedaj 13 konferenc, od teh jih devet deluje v Ljubljani, nekaj konferenc se snuje. Vse skupaj so imele v letu 1936 okoli 120 delavnic članice; prejemkov 283.800 dinarjev 10 par (v letu 1935: 230.036.85), izdatkov pa 257.440.25 Din (v letu 1935: 202.499.95 Din), kar komei klub krizi znaten porast za okoli 50 tisoč pri prejemkih in izdatkih. To je očividno božji blagoslov, ki spremlja že vsa leta to tiho delo, ki o njem velja, da ne ve levica kar dela desnica. V živahnem razgovoru se je ukresala marsikaka lepa misel, ki jo bo treba že v najbližjem času izvesti, tako misel o izdatnejši karitativni vzgoji, o karitativnih propovedih v Ljubljani in drugod itd. Vsekar bi moral hoditi venomer v »šolo svete ljubezni«, da bo mogel v karitativnem duhu izvrševati svoje poklicno delo. Vsak-ter naj bi se karitativno udeleževal, če mogoče tudi izven svojega poklicnega dela. Posebno naj se

poskrbi za karitativno vzgojo mladine. To je resna zadeva staršev in pa šole. Treba pa je tudi karitativne vzgoje širšim slojem. Zato naj se poskrbi, da bodo vsaj v časih v Ljubljani tudi prepovedi karitativne vsebine. — Glede beračnega otroka v ljubljanskih ulicah se je ugotovilo, da je posegla uspešno vmes javna oblast. Pri letošnjem bogatem božičnem obdarovanju pa so otroci ubožnih slojev zelo pogrešali primernega razvedrila z božično predstavo. Zato bi bilo želeli, da se za prihodnjico zanje priredi taka predstava, seveda brez obdarovanja v gledališki dvorani. — Občni zbor je trajal nad dve uri, udeležilo se ga je okoli 50 članic družbe in nekaj prijateljev karitativnega gibanja. Vsi udeleženci so se razšli z novo pobudo na nadaljnje delo, saj so — kakor je izjavil p. Valerian Učak — dobra dela najlepša pobožnost (Jak 1, 27).

Litijska gasilska župa

V nedeljo, 14. marca je bil v Litiji redni občni zbor gasilske župe za litijski okraj, na katerega so poslane skoro vse včlanjene gasilske čete svoje delegate, 62 po številu. — Občni zbor je ob 9 dopoldne otvoril s kratkim pozdravnim nagovorom tov. starešina Lajovic Franc st., ki je med drugim pozdravil tudi navzočega okrajnega načelnika g. dr. Alojzija Gregorina. Nato je podal podrobno, dobro utemeljeno tajniško poročilo tov. Franc Zapusček. Iz njegovega poročila posnemamo, da ima litijska župa sedaj 36 gasilskih čet. V vseh četah je 1142 rednih, izvršujočih gasilcev, 920 podpornih članov ter 494 častnih in ustanovnih članov. V župnem okraju je postavljenih 18 gasilskih domov, vse motorne in ročne brizgalice s cevmi vred pa predstavljajo vrednost 1.650.000 Din. Sledilo je blagajniško poročilo tov. Emila Koprivnikarja, ki je sporočil, da je prejel Din 8246 Din podpore od zajednice, izdal pa je Din 9432, primankljaj je začasno župni blagajni posodil. Sledilo je še poročilo nadzornega odbora, ki ga je do podrobnosti natančno podal predsednik nadzornega odbora tov. Dolinar, ki je predlagal župnemu odboru razrešeno, ki je bila soglasno sprejeta.

Nato se je prešlo na volitve novega odbora. Takoj v začetku je protestiral delegat smarske čete Flisek, da je na občnem zboru kot delegat navzoč član litijske čete tov. Hinko Lebinger, župan litijski, kateremu je treba vzeti volivno pravico. Zadeva je bila pojasnjena z dejstvom, da pripada tov. Lebinger že od leta 1919 kot redni član litijski četi ter da je bil na letošnjem občnem zboru soglasno izvoljen za delegata za župni občni zbor.

Za župnega starešino je predlagal Flisek iz Smartna dosedanjega tov. Lajovic Franc st., Lenarčič iz Litije pa tov. Dolinarja Jožeta, banskega svetnika iz Kresnic. — Za Lajovic je glasovalo 9 delegatov, Dolinar pa je dobil 49 glasov. Za podstarešino je bil izvoljen tov. Franc Rebolj iz Krke s 43 glasovi proti Markoviču, ki je dobil 6 glasov. Soglasno sta bila izvoljena za tajnika Zapusček Franc in za blagajnika Emil Koprivnikar. V župni odbor so bili izvoljeni, soglasno Markovič Ivan iz Stične, s 47 glasovi, Perme Franc iz Kostrevnice ter Mlečnik Ivan iz Stične, z 39 glasovi pa Hočvar Ivan iz Zagorja proti Zibretu, ki je dobil 8 glasov. Soglasno je bil nato izvoljen nadzorni odbor, v katerem so tovariši: Flere Leopold iz Lok pri Zagorju, Juvan Franc iz Klenk pri Vačah, Strubelj Ivan iz Police, Berčon Rudolf iz Javorja ter Dobrave Ivan iz Litije. Novi župni starešina se je v lepe, govoru zahvalil za veliko zaupanje ter obljubil nesebično in nepristransko delovanje v litijski župi, pozivajoč vse četne delegate na skupno delo. Za delegata za občni zbor gasilske zajednice je bil soglasno izvoljen tov. tajnik Franc Zapusček. — Po volitvah so delegati obravnavali razne pereče zadeve gasilstva. Novemu župnemu odboru želimo mnogo uspehov!

— Pri gotovih boleznih žolča in jeter, žolčne kamna in zlatence urejuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda prebavo in pospešuje izpraznjenje črev. Kliniške izkušnje potrjujejo, da domače zdravljenje dobro učinkuje, ako se jemlje zjutraj na tešče »Franz-Josefova« voda pomešana z nekoliko vroče vode.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 13485, 23. V. 35.

Največja podporna organizacija v državi

Podporno društvo železniških delavcev in uslužbencev v Mariboru

12.000 članov - 11 milij. din podpor - 10 milij. din premoženja

Maribor, 15. marca.

Skoraj pol stoletja deluje v Mariboru velika dobrodelna organizacija, za katero pa Mariborčani do nedavnega časa skoraj niso vedeli: poznali so jo dobro le železniški uslužbenici po vsej državi. Šele ko se je neka skupina iz železniških vrst iz političnega razloga hotela polastiti organizacije in njenega premoženja in ko se je pozneje organizacija borila, da dobi v svoje roke dve veliki stanovanjski zgradbi, je postala javnost pozorna na »Podporno društvo železniških delavcev in uslužbencev v smrtnih slučajih«. Ta pozornost je povsem upravičena, saj predstavlja to društvo največjo in najboljšo organizirano stanovsko dobrodelno organizacijo v naši državi, ki je lastnica ogromnega premoženja, ima skoraj 12.000 članov ter je razdelila v povojnem času nad 11 milijonov dinarjev na podporah. Društvo je te dni napravilo svojo bilanco za leto 1936, ki emo jo dobili na vpogled. To je prav primerna prilika, da naši javnosti obrazložimo pomen te velike organizacije in pokažemo njeno veliko socialno delo.

Tragična usoda železniškega delavca, ki je umrl v bedi ter zapustil vdovo z malimi otročki brez vinarja, tako da so morali tovariši zbrati potrebna sredstva za skromen pogreb, je napotil skupino delavcev, uslužbenih pri takratni Južni železnici, da je ustanovila svoje podporno društvo. Prispevki, ki so jih plačevali delavci mesečno od svojih prejemkov, so bili več kakor skromni ter so znašali samo 40 vinarjev, vendar je društvo v nekaj letih tako napredovalo, da je lahko izplačalo ob smrti svojega člana ali njegove soproge svojcem 1000 kron podpore. Kmalu so se pridružile društvu tudi silene železničarske organizacije ter je šlo ob prekratku že 18.000 članov. Po prevratu pa se je društvo razbilo, v naši državi je ostalo še kakih 5000 članov, katerim je ostalo skromno premoženje 35.000 kron ter enonadstropna hiša na Aleksandrovi cesti 65. Leta 1921. pa je začelo društvo ponovno z živahnim delom in kmalu je število članstva pričelo naraščati. Mesečni prispevki so se poviševali, da znašajo danes 12.50, zviševale pa so se tudi podpore do 1000 Din na 10.000 dinarjev. Pred nekaj leti je bila višina podpore določena na 8000 Din ter je ostala še danes na tej višini.

Usodno je bilo za društvo leto 1929, ko je v dobi diktature skupina političnih zagrzencev vsilila društvu komisarjat, ki je ostal polnih sedem let v funkciji. Prinesel je društvu dober milijon dinarjev škode, vendar kljub vsemu prizadevanju nasilje ni uspelo. Zlom diktature je prinesel tudi temu društvu svobodo. Novembra leta 1935 je ban dr. Natlačen odstavil takratnega komisarja ter imenoval novega v osebi viš. kontrolorja g. Wurzingerja, ki je nato izposloval ukinitev komisarjata ter je izročil društvu jopet v roke stare izvoljene uprave, ki ga vodi še danes. V tej upravi opravlja g. Wurzinger odgovorne posele blagajnika. Danes šteje društvo 11.859 članov, ki se nahajajo po vsej državi. Skoraj vsi slovenski železniški uslužbenici so v njem organizirani, veliko zanimanje pa kažejo zanj tudi hrvaški železničarji, ki pripotajo v čimdalje večjem številu.

Bilanca za leto 1936 nam najbolj nazorno kaže ogromen socialen pomen tega društva. Izplačalo je lansko leto nič manj kot 1.082.390 Din na posmrtninah. Od prevrata do danes znašajo ta izplačila ogromno vsoto 11 milijonov dinarjev. Znatno je društveno premoženje. V bilanci je označeno z zneskom 9.613.513 Din, od česar odpada na denarne naložbe 5.731.723 Din. Od te vsote je naloženih 3.407.569 Din v Mestni hranilnici mariborski, žal pa je denar zankekrat še zamrznjen. Društvene realitete so cenjene v bilanci na 3 milijone 528.960 Din. — To je pa skrajno nizka ocena, saj je društvo drugi največji hišni posestnik v Mariboru (na prvem mestu je mestna občina). Ima v posesti pet stanovanjskih hiš, in sicer na Aleksandrovi cesti 6, na Frankopanovi 9, na Ruški 5, 6 in 7, v Kejžarjevi 9 in v Betnavski 18. V vseh hišah je skupno 101 stanovanje. Stanovanja dobe same člani, so pa skrajno poceni (dvosobno moderno opremljeno stanovanje za 300 Din!).

Se nekaj moramo poudariti. Društvo je bilo od prevrata naprej v slovenskih rokah, pa je kljub temu bilo od skupine, ki se ga je hotela polastiti oklevetano, da je nemžursko. S to kleveto je skupina operirala proti društvu tudi v Beogradu ter izposlovala upostavitve komisarjata in še danes bi društvo zaradi tega trpelo, če ne ba bili merodajni krogi sedaj pravilno poučeni.

Z akademskih smučarskih tekem: 1. Avstrijci na cilju pri smuku na Rožci. 2. Zadnja kontrola na Rožci. 3. V Planici je bil start pod dežniki.

Ženska poleti okoli sveta

Amelija Earhardt je sloveča ameriška letalka, ki je že večkrat preletela Tih ocean ter dosegla mnogo rekordov, se je odločila, da bo 15. marca z. l. z Oaklanda pri San Franciscu odletela na polet okoli sveta. Njen rajni rojak Willy Post je že enkrat preletel okoli zemlje v 7 dneh, 8 urah in 49 minutah, vendar Amelija ne bo tako letela, kakor je on, marveč se bo pri svojem poletu čim največ držala ravnika, tako da bo letela čim bliže ravniku. V ta namen si je pravočasno zagotovila letalo, katero je vse narejeno iz kovine. Letalo, ki se imenuje »Electra«, ima dva motorja po 425 konjskih sil ter je pravec »leteči laboratoriji«. V letalu je namreč prav vse, kar je najmodernejša bilo zadnje čase izumljeno: najmodernejši merilni in preizkušni aparati, kompas, dve brezžični postaji, oddajna in sprejemna, pred vsem pa aparat, ki bo letalki omogočil, da se bo med svojim dolгим letenjem kdaj tudi vlegla na tla letala in zaspala.

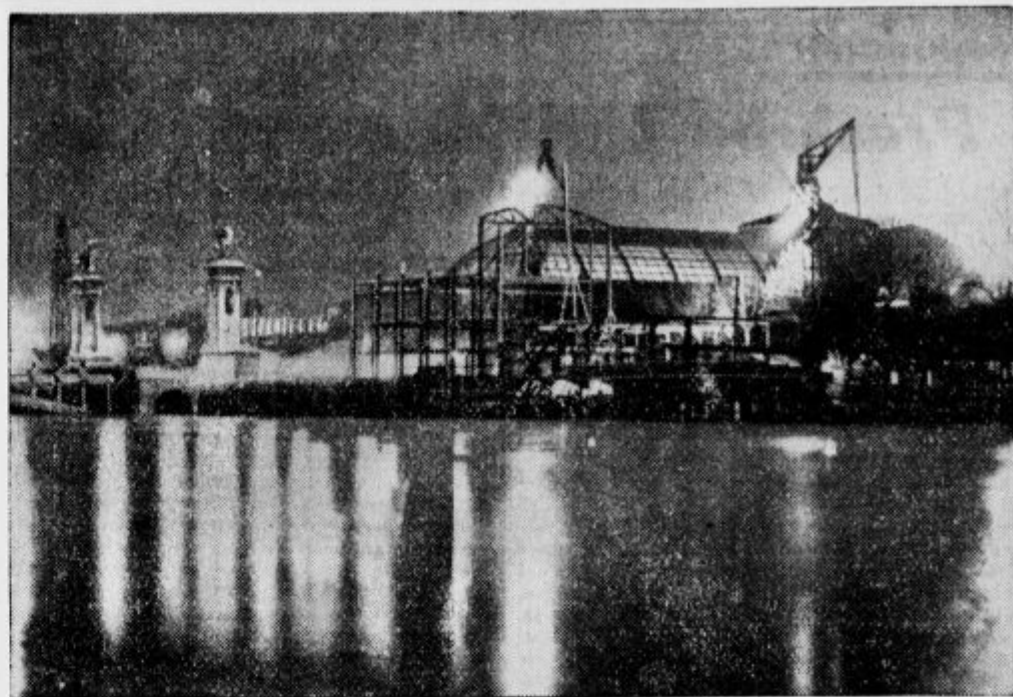
Amelija Earhardt je polkovniku Lindberghu močno podobna, zato so ji dali Američani priimek »Lady Lind«. Ta ženska bo torej okoli zemlje letela po večini kar sama. Samo v treh razpoljih jo bo spremljal letalec, ki ji bo pomagal. Prvi jo bo spremljal ameriški letalski kapitan Manning.

Vsega skupaj bo ženska morala preleteti 45.000 kilometrov, med njimi 15.000 km nad morjem. Prva etapa se začne na Oaklandu ter se konča v Honolulu. To razdaljo je letalka že enkrat preletela, toda od nasprotni smeri. Iz Honoluluja bo letela na majkeni otočji, ki je od Honoluluja oddaljen 3000 kilometrov ter skrit nekje na samem v Tihem oceanu. Ta otoček imenujejo Howland. Od tu do Nove

Gvineje pa bo najdaljša razdalja vsega poleta ter bo znašala nič manj kakor 4100 km. Tukaj jo bo zapustil njen pomočnik letalski kapitan Manning, ki ji bo pomagal leteti čez ocean, nakar si namerava naprej sama pomagati.

Nato bo pristala v naslednjih krajih: Iz Nove Gvineje bo odletela proti Bort Darvinu, Bandoengu, Bataviji, Singaporu, Rangoonu, Allahabadu in Karahiju. V teh stopnjah misli preleteti Avstralijo in Indijo ter morje med njima. Nato namerava preleteti Perzijski zaliv in Arabsko puščavo, nakar se hoče obrniti proti Adenu ter odtod leteti proti notranji Afriki, in sicer proti Kartumu. Iz Kartuma bi se rada še bolj približala osrčju Afrike ter letela v Dakar skozi vmesne postaje Fort Lamy in Niamy. Od tukaj bi nekako v isti smeri, kjer je letel letalec Jean Batten letela skozi Afriko proti južnemu Atlantskemu oceanu.

Iz Natala hoče leteti čez Atlantik ter doseči brazilsko obalo na ameriškem kontinentu. Tukaj bo ob obali letela proti severu nekako do Belena. Tukaj pa še ni gotovo, kam se namerava obrniti. Ali se bo vrnila v Združene države severne Amerike skozi Venezuelo, ali skozi Britansko Gvinejo ali čez Antile. Morda namerava poleteti nazaj na Oakland kar skozi Srednjo Ameriko. Kakor rečeno, ta stvar še ni dognana, ali vsaj še ni znana. Znano je samo toliko, da se hoče čez 14 dni potem, ko je z Oaklanda odletela, tjakaj zopet vrniti. Ker je včeraj bil tisti dan, ko je bil napovedan njen odhod na polet okoli sveta, bomo kmalu kaj več vedeli o njej, če je seveda res odletela.

Poslopja svetovne razstave, ki se za letos pripravlja v Parizu, so ponoči ob razsvetljavi takole vidna,

Koliko čutov ima človek

Doslej smo se učili, da ima človek pet čutov. Po novem pa pravijo, da to ni res in da pri človeku novodobna znanost odkriva nove čute. Koliko pa ima človek čutov, tega nova znanost tudi še ni znala povedati.

Znanost pravi, da je en tak čut tisto, kar navadno imenujemo občutek. To pa ni tisti duševni občutek, ki ima svoj sedež v duši ali srcu. Tukaj se govori o telesnem občutku. Tukaj imamo na primer občutek za gorkoto ali za mraz, kar je pri raznih ljudeh različno. Konec jezika n. pr. ima veliko občutljivost za toploto, prav tako kakor ima roženica v očeh občutek za mraz. Občutek za bolečine razni deli telesa različno sporočajo možganom. Če se kdo nekoliko oprasne ali zžode, to ne povzroča dosti bolečin. Toda kaj drugega je, če nas začne boleti zob.

Imamo tudi občutek za čas, ki je pri raznih ljudeh različno razvit. Nekateri ljudje imajo uro tako rekoč kar v svoji glavi. Celu ponoči. Tak človek se lahko ponoči zbudi takrat, kadar hoče sam ter se bo komaj za nekaj minut zmotil. Tudi posluš je dobil nov občutek, katerega nekateri imajo, drugi pa ne. Ljudje s tako imenovanim absolutnim poslušom morejo takoj vsak glas spoznati in povedati, kako je visok. To pa z muzikalnostjo ni v nobeni zvezi. So celo muzikalni ljudje, ki takega čuta nimajo.

Nadalje imamo občutek za ravnotežje, o katerem je znanost ugotovila, da nima svojega sedeža v želodcu, čeprav se pri vožnjah prav tam najbolj

oglašča, ampak v ušesni duplini. Ljudje, katerih se rada prime morsk bolezen, imajo občutek za ravnotežje močno razvit. To pa je seveda le slaba tolažba za tistega, ki je dobil morsk bolezen.

Tudi občutek za lakoto in žejo je pri raznih ljudeh različno razvit. Doslej pa znanost še ni mogla ugotoviti, kje ima ta občutek svoj sedež. Poleg vseh teh je znanost sedaj odkrila še nov čut, ki ga je nazvala občutek za žarke. Splošno je znano, da se rdeča luč človeku zdi bolj gorka kakor pa modra, katere se človeku zdi kar hladna, čeprav med modro in rdečo žarnico v resnici ni nobenega razločka. Napravili pa so tale poskus: Človeka, katerega so dobro zavezali oči, da ni vanje mogla prodreti nobena svetloba, so pustili v zaprti prostoru, kjer je gorela električna luč, da je tam taval z iztegnjenimi rokama. Kadar je njegovo roko zadel žarek modre luči, je človek roko nehoti skrčil, kakor bi prijel nekaj hladnega. Kadar pa je njegovo roko zadel rdeč žarek, je roko še bolj iztegnil, kakor bi se hotel ogreti.

Takle spomenik maršalu Fochu nameravajo postaviti v Parizu.

Pošljite naročnino!

Za slab želodec ———

OVSENA JUHA

80 g ovsenih kosmičev duših v 20 g presnega masla, dolijete 1½ l mesne juhe ali vode in 20 minut počasi kuhaš, nato skozi sito precediš in dodaš 2–3 rumenjake, ¼ l smetane in 50 g presnega masla.

KRUHOVI CMOKI

Razrežeš 3 žemlje na rezine in jih poliješ s ¼ l vrelega mleka. Ko se shladi, dodaš 3 jajca, malo soli, sesekljane peteršilja, 1 žlico moke in žlico zdroba. Mešaš in z žlico zajemaš goščo kot cmoke in jih počasi kuhaš 10 minut.

Prvi vozni listek za zračno pot okoli sveta

Neki možak iz Manile na Filipinih je za okroglih 400.000 dinarjev kupil vozni listek za pot okoli sveta v letalu. To popotovanje bo mogoče šele 21. aprila, ko se odpre še ameriška letalska služba s Hongkongom, nakar bo mogoče z enim listkom leteti okoli sveta. In ta Manilan, ki je gotovo precej petičen, hoče biti prvi na tej poti.

Voditelj portugalske obmejne kontrole Anglež McDonald (na desni) je s svojimi 130 možmi prišel v Lizbono. Z njim prihaja 6 njegovih pomočnikov.

Lužiški Srbi Hitlerju

Predzadnjo nedeljo je zveza vseh lužiških narodnih društev imela glavno zborovanje, na katerem je predsednik učitelj Najdo naglašal, da imajo lužiški Srbi dovolj trdne volje za nadaljnje narodno življenje ter se smatrajo za samostojen narod. Sklenjeno je bilo, sestaviti spomenico ter jo predložiti kanclerju Hitlerju s prošnjo, naj on zaščiti lužiške Srbe.

Devinski vojvoda umrl

V slovečem devinskem gradu onstran Trsta, tam, kjer slovenska kraška zemlja z višine straži Jadransko morje, je umrl 56 let star lastnik gradu knez Aleksander della Torre e Tasso, vojvoda Devinski. Bil je sin češkoslovaškega grofa Thurn in Taxis. Tudi on se je do leta 1923 pisal tako kakor njegov oče, namreč Thurn in Taxis. Toda tega leta je od italijanske vlade dobil italijansko rodovinsko ime Della Torre e Tasso ter je leta 1933 dobil pridevek »Vojvoda devinski«. Devinska zemlja je sicer revna in kršna, vendar zgodovinska ter zavedno slovenska.

Brzi vlak skočil s tira zaradi viharja

V soboto popoldne ob eni in 10 minut je pri postaji Bourges v srednji Franciji skočil s tira pariski brzi vlak. Nesreča se je zgodila zaradi tega, ker je vlak z vso naglico zavozil v debela drevesa, katere je nekaj minut poprej silen vihar nametal na progo. Pri tako veliki naglici je bil pritisk tako velik, da so se prvi trije vagoni kar zarili drug v drugega. Po doslej znanih podatkih se je reševalcem posrečilo izkoptati izpod razvalin osem mrtličev ter osem ranjencev, izmed katerih pa sta dva zelo nevarno poškodovana.

Dva veslača univerze Oxford, ki sta veliko upanje Oxforda za letosnje veslaške tekme z univerzo Cambridge.

Boj na poslaništvu v Varšavi

Blizu poljskega parlamenta v Varšavi stoji tudi nova palača francoskega poslaništva. Te dni bi se francosko poslaništvo imelo vseliti v novo in prekrasno palačo. Ko pa so se začeli že seliti, so zapazili, da se je še pred Francozi vanjo vselili nekdo drugi, ki se nikakor ni bil pripravljen Francozom umakniti.

Francoski uradniki so namreč našli v novi palači celo armado dobro pitanih in rejenih podgan, katere so bile zaradi prihoda tujcev precej vznevirjene, vendar niso kazale najmanjše volje, da bi pobegnile iz hiše. Zivali so se preselile v novo palačo najbrž iz okoliških vrtov in parkov, kjer jim je mrzli zrak precej manj ugajal kakor prijetna palača. Moralo je priti do spopada, zlasti, ker so podgane tako rekoč prekršile francosko suverenost na poljskih tleh. Na pomoč Francozom je prihitela varšavska mestna oblast, katere je podganam napovedala smrt do uničenja. Vendar pa so združeni Francozi in Poljaki svojega nasprotnika preveč podcenjevali, ker ta sovražnik je imel za seboj skoraj neizčrpne rezerve.

Poljska ofenziva zoper podgane je uporabljala najmodernejše orožje, najnovejše pasti, najboljše mačke ter celo strupene pline. Toda podganam vse to ni bilo kos. Ko so že mislili, da so podgane v pritličju in po kletih iztrebili in zatrli, pa so iz gorenjih nadstropij privrele nove rezerve, in boj se je začel iznova. Zato je morala varšavska zdravstvena policija nastopiti z najmočnejšimi strupenimi plini, ki so jih v velikih množinah pripeljali v palačo. Tako so bile podgane res premagane. Toda maščevali so se zmagovalcem na krut način!

Kakor povedano, zraven te palače stoji poslopje poljskega državnega zbora. In glej! Drugo jutro je mrgolelo podgan v državnem zboru. Med tem ko so jih iz francoskega poslaništva res izrinili, so se pa kar čez noč vgnezdile v parlamentu, prav gotovo prepričane, da v dobi fašizma ne bodo storile nič napačnega, če one namesto poslancev zasedejo parlament. Toda Poljaki so bili vendarle drugačnih misli. Takoj so naskočili podgane tudi v parlamentu in jih v nekaj dneh tudi tam zatrli.

Zahtevajte povsod naš list!

Švedska pehota je imela zimske vojaške vaje v velikem snegu, kjer je vlekla za seboj smučke in se le s težavo prerila po zamelelih.

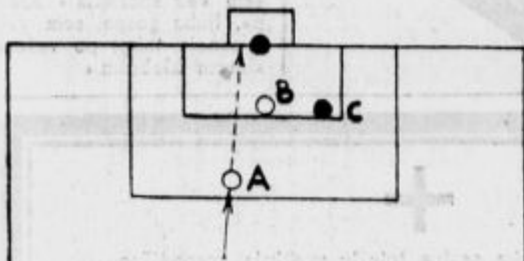
Sport

Pravila nogometne igre

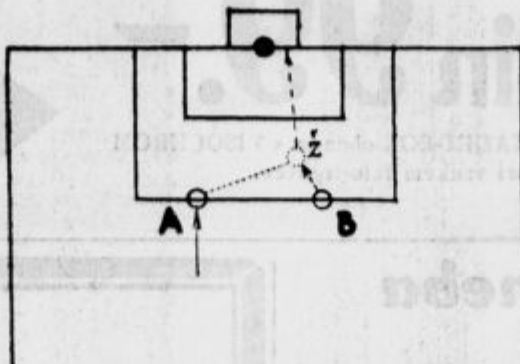
(Nadaljevanje.)

PODROBNA RAZLAGA PRAVILA 6.

Primeri:

de. Istotako ni nikdar offside, čim se nahaja za igrano žogo, torej ni bližje protivnikovi prečni črti.

Igralec napadajoče stranke A in B vodita žogo in se nahajata v isti črti.

B ni offside, ker je bil v trenutku, ko je bila žoga oddana, za igrano žogo, ni bil torej bližje protivnikovi prečni črti kot igralec A.

Razpis

Razpis smuška tekme za prehodni pokal na Peči. Zimsko-sportni odsek SPD Mežica-Crna razpisuje za tekmo na Jozefovo dne 19. marca 1937 svojo tradicionalno medklubsko tekmo za prehodni pokal (Peca) za seniore in juniorje. Tekmuje se po pravilih JZSS in imajo pravice starta vsi pri JZSS verifikirani člani. Proga je dolga ca 2 km z višinsko razliko 450 m. Start je ob 11 predpoludne na Kordeževi glavi vrh Pece in cilj na sedlu nad Uletovo kočo.

Z medklubske tekme je zvezana tudi tekma za prvenstvo Koroske zimsko-sportne podzveze. Prijavnina za obe tekmi znaša skupaj Din 10 in se sprejemajo prijave do 8. ure zjutraj na Jozefovo v Uletovi koči na Peči nakar se izrebuje številke ter odide na start.

Po tekmi je razglas doseženih uspehov in razdelitev daril: zmagovalcem prejme častno diplomato ter držki pokal za tekoče leto. II. in III. plasirani prejme častno diplomato.

Juniorji sprejmejo I. in III. častno diplomato. Izven tega prejme še najboljši plasirani član ZSO-SPD Mežica-Crna častno darilo.

Za podzvezno tekmo KZSP so darila sledeča: I. in II. senzor častne diplome isto-tako I. in II. junior, najboljši dobi ime prvaka Koroske zimsko-sportne podzveze.

Razglas rezultatov in razdelitev daril se izvrši takoj po tekmi v Uletovi koči na Peči.

Tekma se izvrši pod vodstvom ZSO-SPD Mežica-Crna s sodelovanjem KZSP. Tekmovalo se bo konbinirano v smuku in slalomu. — Ker je zapadlo zadnje

dui preko 1 meter novega snega priča na staro podlago, bo tekma zelo ugodna in smuka idealna. Vred tega so vsi smučarji najvidneje vabljene, da se tekme udeležijo ali v konkurenci ali izven konkurence. Vabljene so pa tudi netekmovalci smučarji in prijatelji zimskega sporta, da napravijo kot gledalci zimski izlet na lepo belo Pečo, ki vas prijateljsko vabi v snežne lepote. — Na svidenje in smuk!

Slalom-tekma na Golteh

Včeraj je priredil SK Celje medklubsko slalom tekmo na Golteh pri Mozirski koči, ki je bila letos edina slična prireditel celjskih klubov. Ves dan je močno deževalo, poleg tega sta močan veter in gosta megla ovirala tekmovalce, katerih se je prijavilo 23, med temi 10 seniorjev in 13 juniorjev, vseh celjskih klubov. Zaradi slabih vremenskih prilik je bilo treba prvotno določeno progo skrajšati na polovico, tako da je sedaj merila okrog 300 m z višinsko razliko 120 m, na kateri je bilo postavljenih 26 vrat. Maloštevilni sodniški zbor je težavno nalogo rešil popolnoma zadovoljivo, tako da se je potek tekme izvršil brezhibno. Popoldne je geometer g. Smid v koči razglasil rezultate in razdelil darila. Kot prvi je prejel krasni pokal od prireditelja Jelene Frie, član Sm. kl. Celje, ki je progo presmukal v času 1:53.3; 2. Gradišnik Dušan (SPD, Celje) 1:56, z najboljšim časom dneva v drugem teku 0:54.8; 3. Tkalčič Herman (SK Olimp) 1:59.3; 4. Meštrov Zvonko (SPD) 2:00; 5. Zadravec Drago (SK Laško) 2:00.9. Klubiški prvaš SK Celja je postal Pleterski Feri s časom 2:20 in se je plasiral na sedmo mesto. Juniorji so morali presmukati nekoliko olajšano seniorsko progo enkrat ter so bili doseženi sledeči rezultati: 1. Walter (SK Olimp) 0:50.2; 2. Dvorjak Frie (Olimp) 1:07; 3. 10-letni Sevnčičar Pepček 1:13; 4. Volčko Viktor (SPD Celje); 5. Krelj Robert (SK Celje). Juniorski klubski prvak je Božič Janko.

Uradna vremenska poročila

po stanju z dne 15. marca 1937 ob 7. uri zjutraj.
Planica-Slatina: 2. pada dež in sneg, 35 snega, mala skakalnica uporabna.
Kranjska gora: 2. barometer se dviga, pada dež in sneg, 15 južnega snega.
Vrške-Krnic: 180 ostenjenega snega.
Pokljica: —1. oblačno, 10 mokrega snega na 80 podlage, mala in srednja skakalnica uporabni.
Bistrica Boh. jez.: 5. oblačno, v dolini ni snega.

Planovna sekcija SK Pirje. Ker je ponovno odprto zimsko kopališče, se opozarja članstvo, da se sli gurno udeležuje treningov v zimskem kopališču, ker sicer ne bodo imeli ugodnosti v letnem kopališču. — Odbor.

Posestva

Posestvo dela ti skrbi! Oglaš svoj kupač bti dobi A če e skrbeti si za denar, boš hitro kupil gospodari!

Posestvo v Grosupljem

prodam za 40.000 Din. — Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 4118. (p)

Kunaver Ludvik

gradbeno-strokovno nabavniško posredovalec, Cesta 29. oktobra 6, telefon 37-33 - ima napredaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilca za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Pritlična hiša

štiri sobe, pritlikline, vrt, poceni napredaj. — Društvena ulica 16, Moste. p

Prodamo

15 Din

stanec popolnoma nova gramofonska plošča svetovne znamenje Homocort. Prvovratne gramofone pod nabavno ceno - nudi, dokler traja zaloga: Ljubljana, Siska, Jernejeva št. 25. (i)

Napredaj v Mariboru,

Francišanska ulica št. 17 ena stelaža in razni sestavni deli za avto »Adler«, dalje na Aleksandrovi cesti št. 11 dve starodavni olinati slikli, zelezna blagajna, pisalna miza in dva pisalna stroja. Predmeti se prodajo pod roko, torej po ugodni nizki ceni in čim se kupci javijo. Več se poizve pri izvršilnem organu sloveskega sodišča v Mariboru in v pisarni dr. Rapoc Josipa, advokata, Maribor. (i)

Štajerske orehe

prvovrstne, a tanko lupino, po Din 4.75 — nudi Oskar Marič, Ptuj. (i)

Stampiljke

izdelujem po najnižji ceni, Frane Dolenc, Maribor, Aleksandrova cesta 35.

Couche (zofe),

otomane, zimnice in vsa tapetniska dela solidno in poceni pri: Danilo Puc, tapetnik, Ljubljana, Slovenska ulica št. 9. (i)

Za pomladno sezono!

Ročne torbice, najnovejša oblike, potni kovčki v vsaki velikosti, nahrbtniki, športni pasovi, nogometne žoge itd. Velika izbira po najnižji ceni. Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova c. 13.

Platno, gradl, šifoni,

prti, serveti, zavese, posteljne opreme najcenejše v novi specialni trgovini GORIČAR, Sv. Petra cesta 30. (i)

Tri nemške kvalitete

»Kappel« pisalni stroji, »Brennabor« dvokolesa, »Mundlos« šivalni stroji! General zastopstvo Kleinclmst & Posch, Maribor, Aleksandrova cesta 44.

Najboljši trboveljski premog

brez prahu koks, suha drva I. Pogačnik Bohoričeva 5 Telefon 20-59

Čebulček

(Steckzwiebel) okroglo, majh, 100 kg za 200 Din franco postaja kupca, povzetje, pošlila Vera Surjak, Sabac. (i)

Volna, svila, bombaž

staino v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri trdniki Karl Prelog, Ljubljana - Zidovska ul. in Stari trg.

MALI OGLASI

Denar

Denar — sveta eladari Le plačaj par oglasov, po kmalu zložiš časov zasije tvoj kar.

Al. Planinšek,

koncesionirana trg agentura v bančnih in kreditnih poslih, v Ljubljani — Beethovnova ulica 14-1. Telefon 55-10 — vnovčilo vlogo denarnih zavodov najboljšo, takoj v gotovini, vedno najkvalitetnejše. Vse informacije brezplačno. (d)

Posojila dajemo

v gotovini in blagovnih bonih. »Hermes«. Informacije: Tavčarjeva 2. (d)

Kupimo

Denarja v čepu kot pečka. Prav radi bi ti dali ga. Kar nudiš nam vse kupimo in vse pošteno plačamo.

Kupimo

dobro ohranjen manjši aparat z vso opremo za izdelavo sodavice. Detaljne ponudbe na Aprozavcijo Loskun, Nebljusi. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, navelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Drobilec

za gramoz, v dobrem stanju, takoj kupim. Ponudbe na Gotter, Tremerje, Celje. (k)

Registrirno blagajno

ima napredaj, kupi ali vzame v račun večjo Wertheimerico ali ognjavarno omaro Kmetijska družba, Novi trg 3. (k)

Stanovanja

Od Ljubljane na do Kranja točen teden stanovanja, če zakaž ne insertira!

Odda se stanovanje

s sobo, kuhinjo in pritliklinami ter vrtom. Matatrova ulica 19. (e)

Vajenci

Sprejme se vajence za trgovino s kolesi in šivalnimi stroji. — Nova trgovina, Tyrseva 36. (v)

Pohištvo

Nekaj pohištva rabljenega, poceni napredaj. Miklošičeva cesta 28.

Službe iščejo

Mizarski mojster z obrtnim listom, orodjem - išče primerno službo. Gre tudi kot hišni mizar ali družabnik. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 4030.

Službo dobe

Dobro služkinjo srednjih let, za pospravljanje sob in hišna dela, z znanjem nemškega jezika, sprejme takoj ali s 1. aprilom Pension na Gorenjskem v letoviškem kraju. — Ponudbe upravi »Slovenec« pod »Pension« št. 3943. (b)

Služkinjo

vajeno meščanske kuhe, postrežbe in spretno za vsa hišna dela, snažno, pošteno in zdravo, sprejemem. Oziram se na ugledna priporočila. Nastop s 1. aprilom. Ponudbe upravi »Slovenec« pod »Poštena« št. 4015. (b)

Vrtnarskega pomočnika

dobrega in poštenega — sprejememo. Oferte s prepisom referenc poslati na Zetska Plovilba A. D., Kotor. (b)

Snažilca pribora

krepkega fanta — išče Černe, Dalmatinova 15.

Natakarica

stara do največ 30 let, čedne zunanosti, prvovrstna moč, se išče za večjo restavracijo v Mariboru. Ponudbe s sliko, ki se vrne, upravi »Slovenec« Maribor pod »Natakarica« št. 4164. (b)

Za takojšen nastop

rabimo samostojnega masinista, elektromehnika in enega vrtnarja. Osebo se predstavi v nedeljo 21. 3. m. od 10-12 pri: Peče, Beethovnova ulica 9-III. (b)

Skladiščnika

perfektnega, zmožnega tudi pisarniških del, s primerno kaveljo, sprejememo takoj v Ljubljani. — Plača po dogovoru. Ponudbe upravi pod »Kotrekten« 4119. (b)

Zastopnike

za prodajo srečk državne razredne loterije, sprejememo pod ugodnimi pogoji. Ponudbe upr. »Slov.« pod št. 3558. (b)

Rabim samostoj. vrtnarja

kateri dobro pozna zelenjavo, cvetlice, zimski vrt in sadni vrt. — Naslov v upravi »Slovenec« pod št. 4144. (b)

Za veliko noč

dobite najboljšo in najmodernejše

klobuke po znatno znižanih cenah pri

Vinko Bogataju

klobučar, Radovljica Sprejemajo se popravila Solidna postrežba

NAŠ NEIZMERNO LJUBLJENI, SKRBNI OČE, STARI OČE, BRAT, STRIC IN SVAK, GOSPOD

IVAN KURALT INDUSTRIJALEC

NAM JE DANES V 64. LETU STAROSTI UMRL

LJUBEGA OČETA BOMO SPREMILI IZ HIŠE ŽALOSTI DNE 16. MARCA OB POL ŠTIRIH POPOLDNE NA POKOPALIŠČE V DOMŽALE TER GA POLOŽILI V GROBNICO POLEG NJEGOVH DRAGIH

DOMŽALE, 14. MARCA 1937

IVAN, SIN. MARIJA, HČERKA. FRANC, BRAT. JOŽE SVETLIN, LOJZE KANC, ZETA. JANEZEK, MAJDICA, LJUDMILCA. VNUK IN VNUKINJI TER OSTALO SORODSTVO

ZA MASAŽO

KADET-BOX

Naša velika spomladanska akcija traja samo kratek čas!

Izkoristite priliko!

= din 99.-

Ta praktičen KADET-BOX obenem s 3 ISOCHROM filmi, dobite pri vsakem foto-trgovcu.

Pozna svojo ženo. Gospa Novak je prišla domu iz gledališča. Možiček: »No, kako si se pa zabavala?« »Izvrstno!« »Koga ste pa z notarjevo gospo obirale?« Ženske med seboj. — »Toda, draga gospa, v teh petih letih ste se tako spremenila, da vas nisem več spoznal!« »Jaz pa, ljuba gospa, sem vas spoznala takoj po vašem starem klobuku.«

* KINO *

TEL. 22-21 **UNION**Najlepše filmsko delo v režiji G. Bolwary-ja
Dekliški internat (PRINCESA DAGMAR)
Angela Salloker Raoul AslanTEL. 27-30 **SLOGA**Danes poslednjič! Pustolovni film
ORIENTCary Cooper in Madeleine Carroll
TEL. 21-24 **MATICA**Grandiozno filmsko delo
Beethovnova velika ljubezennjegovu delu in njegova bolest
HARRY SAUR

Danes predstave samo ob 16 in 21.15. Predstava ob 19.15 odpade radi koncerta

Predstave ob: 16., 19. in 21. uri

Pri obolenjih

vsled prehlada, kakor pri hripi, nadalje pri trganju v udih, bolečinah v boku, pri glavo- in zobobolu jemljemo »Nibol«-tablete Bahovec. Toda tudi pri reumi, gihtu in isiasu ublažuje bolečine.

Proti bolečinam vzemite torej še danes »Nibol«-tablete Bahovec. Zahlevajte v lekarnah izrecno prave »Nibol«-tablete Bahovec v originalnih stekleničah 20 tablet 20 Din ali 40 tablet 34 Din, z napisom proizvajalca: Apoteka Mr. L. Bahovec, Ljubljana.

S. br. 17816/35.

Meteor pade z neba

59.

S teleskopom v reko.

Dečki so se z vodnim teleskopom vkricali na splav in odveslali proti kraju, kjer naj bi meteor ležal na dnu. Ko pa so teleskop hoteli spustiti v vodo, je Tinček vzklil:

»Saj se noče potopiti! Kot goba plava na površju. Obtežiti ga bo treba.«

Privezali so na spodnji del teleskopa dva debela kamna in znova poskusili svojo srečo. Tokrat se je teleskop takoj potopil na dno reke. Tinček je radovedno pokukal skozenj in navdušeno vzklil:

»Jo, kakšne čudovite stvari se vidijo!«

ZAHVALA. Ob smrti dragega brata in strica, gospoda

Janeza Levca

šolskega ravnatelja v p.

se najlepše zahvaljujemo za cvetje in številno spremstvo pri pogrebu. Posebno zahvalo pa izrekamo za lepo počastitev spomina umrlega upraviteljstvu in učiteljstvu pomožne šole, zlasti g. Miheliču za nagrobni govor, ravnateljstvu orglarske šole za lepo petje ter č. sestram Zavetišča sv. Jožefa za požrtvovalno bolniško postrežbo.

Ljubljana, dne 14. marca 1937.

Zalujoči sorodniki.

Sraice, kravate,

nogavice, rokavice, modne potrebščine

najceneje pri tvrdki

Jos. PETELINC, Ljubljana

(za vodo, blizu Prešernovega spomenika), Telefon 29-13.

Barclay:

69

Rožni venec

Roman.

Garth je zardel vidno pomirjen, vendar rahlo presenečen. Iz glasu sestre Rožemarije je zvenelo nekaj, česar si ni mogel prav razložiti.

»Ah,« je rekel potem, »hrepenim po Jani — sam Bog ve, kako iz srca — bojim se pa vendarle. V splošnem bo pač vse prekrasno, da si kar misliti ne morem. Toda, kar zadeva v vsakdanjem življenju tiste malenkosti, ki so zame slepca vendar tako važne, vas bom strašno pogrešal, moja dobra, mala vodnica. Sprva se mi je zdelo zelo prav, da odidete, preden se vrne ona, a zdaj vas nikakor ne morem pustiti stran, prav zaradi nje. Jano imeti, bo zame blaženstvo, tisto pa le ne bo, kar mi pomeni, imeti vas.«

Tako je prešla sestra Rožemarija plačilo za svojo strežniško ljubezen, in premoglo je to tako, da jo je domala čisto zmedlo. S težavo se je pomirila.

»Nič se ne vznemirjajte,« je rekla. »Ljubezen zmore vse. — Toda zdaj mi dovolite, da se za nekaj časa odstranim. Pospraviti moram in se preobleči. Danes je najin zadnji večer, ko sva skupaj v takšnih okoliščinah.«

»Prav,« je odgovoril on. »Kakor želite. Prej bi vas prosil pa še enega: Sezite mi v roko, sestra Rožemarija. Rad bi se vam zahvalil.«

Jana je stegnila svoje drhteče roke, da bi segla po slepčevih, vendar jih je takoj spet umaknila, njena ura še ni prišla. Pred Garthom je stala samo sestra Rožemarija Gray.

»Ne sedaj, gospod Dalmain. Ko se vrnem, bova pred večerjo muzicirala in potem se posloviva. Zdaj

pa odidite malo na čisti zrak in se sprehodite. Zbogom, za urico samo, gospod Dalmain.«

»Le kaj je šinilo v malo Rožemarijo?« je govoril Garth predse, ko je odšla in je tipal za palico. »Tako, kakor sva se pogovarjala v teh urah, odkar se je vrnila s pošte, bi ne moglo trajati več dolgo.«

Obraz se mu je zasenčil, pa takoj spet razjasnil. »Oh, kako sem preprost!« Saj ima vendar tudi ona svojega fanta in komaj čaka, da bi se sešla z njim čimprej. Ljuba, mala Rožemarija, Bog ti daj srečo! Toda če hočem biti čisto odkrit, raje bi videl, da ne bi odhajala.«

Rožni venec se sklene

Malo pred polšesto uro tistega pomenljivega majniškega popoldneva je koračil Simpson nazaj čez vežo, ko je bil odvedel svojega gospoda s sprehoda v knjižnico. Kar je nad njim zašumelo in po stopnicah je prišla dol proti njemu postavna dama.

Obstal je ko pribit in precej neumno buljil v bližajočo se postavbo v črni, s starimi pristnimi čipkami okrašeni večerni obleki z dolgo vlečko. Plemeniti obraz ženske je sijal v zavesti tihe zmage. Pozneje je občutil Simpson veliko zadoščenje, da že od vsega početka ni ogovarjal Jane s »sestro«, temveč z »gospodično«. Po malem je začel celo trditi, da je bil že kar prvi dan spoznal v njej »damo iz odlične družbe«, kar je pa Marjeta Graeme najodločnejše pobijala in ga oštevala, ker tako grdo maliči resnico.

»Simpson,« je spregovorila Jana, »moja teta, vojvodinja Meldrumska, pride danes, gotovo s precejšnjo prtljago, iz Aberdeena. Marjeti sem že naročila zaradi sob, Jakob pa naj gre po vojvodinjo z vozom na postajo. In ko prideta, privedite teto v knjižnico. Četrčez osem naj bo večerja. Ali ste razumeli, Simpson?«

»Popolnoma, milostljiva gospodična,« je zajecel sluga.

»Gospodična bo dovolj, Simpson,« se mu je nasmehnila Jana in odšla mimo njega.

Stopila je v knjižnico in zaprla vrata za seboj. Garth je ob šumenju njene obleke tenko prisluhnil.

»Halo,« je vzklil, »ali ste odložili svojo strežniško obleko in se preoblekli za slavnost, gospodična Gray?«

»Da, tako sem vam tudi rekla.« Šla je po sobi, obstala pred njim in se zagledala vanj. Njena ura je končno vendarle prišla. A še vendar mora potrpeti — biti mora previdna, že zaradi njega. »Toda vas nisem nič čula peti, kakor ste bili obljubili, da boste.«

»Nisem pel,« je odvrnil Garth. »Čisto sem pozabil in sploh ne morem peti v teh trenutkih. Moja duša je do vrha polna hrepenenja.«

»Vem. Bom vam pa jaz nekaj zapela.«

Garth je čudež se okrenil glavo: »Ali znate peti? Zakaj tega nikoli niste storili?«

»Ko sem prišla sem, me je vprašal doktor Rob, ali igram na klavir. Rekla sem mu, da nekaj malega. Iz tega je sklepal, da nekaj malega tudi pojem, in mi je najostreje prepovedal, da bi vam nekaj malega igrala ali pela. Dejal je, da bi utegnili pri tem resnično priti ob um.«

Garth se je glasno zasmeljal: »To je res čisto po Robovo! A zdaj hočete kljub njegovi propovedi vendarle tvegati in mi nekaj zapeti?«

»Mislim, da nič ne tvegam. Tu je vrhica. Če bi želeli naj neham, pridite in me opomnite.«

Šla je h klavirju in sedla. On a se je zleknil v svoj udobni naslanjač, in nasmeh se mu je utrinjal okoli ust. Menda je vedno mislil na Robovo prepoved.

Rožni venec se začne z enim akordom. Jana ga je udarila in pri tem nepremično zrla proti Garthu. Videla je, kako se je takoj sklonil pokoncu, in kako se mu je zazrcalilo v obrazu presenečenje, pričakovanje, začudenje.

Celoletna naročnina na:
Leposlovno in ljudsko knjižnico
3 vezane knjige mesečno Din 11—
Zbirko domačih pisateljev
4 vezane knjige mesečno Din 9—
Zbirko mladinskih spisov
JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA